

WERKGROEP TOEGANKELIJKHEID OUD ZUID

Amsterdam, 7 april 2008

Betreft: Uw adviesaanvraag Horeca Vondelpark

Geachte portefeuillehouder(s),

Hierbij sturen wij u het door u gevraagde advies over aanpassingen die nodig zijn om de Horeca etablissementen in het Vondelpark, voor zover ze eigendom zijn van het stadsdeel Oud-Zuid, toegankelijker te maken voor mensen met een beperking. Het advies omvat zowel gewenste aanpassingen aan het onroerend goed als ook aanpassingen in de buitenruimte. Hoewel uw adviesaanvraag strikt genomen slechts betrekking heeft op de bouwkundige ingrepen aan het onroerend goed, hebben wij, gezien de activiteiten die het stadsdeel momenteel in het park aan de dag legt, gemeend ons ook te moeten uitspreken over de gewenste inrichting van de buitenruimte. Bij het advies m.b.t. de buitenruimte hebben wij gebruikgemaakt van een matrix. Dit gedeelte treft u na ons advies over het onroerend goed aan.

Met vriendelijke groet,

Marja Vermeulen,
Melanie Peterman,
Guus Braam,
Joris Marsman.

Wijkopbouwcentrum Vondelpark - Concertgebouwboulevard,
Hendrik Jacobszstraat 4-6, 1075 PD Amsterdam, Tel.: 662.82.37 Fax: 662.90.79
E: toegankelijkheid@wocvondelpark.nl W: <http://toegankelijkheid.wocvondelpark.nl>

WERKGROEP TOEGANKELIJKHEID OUD ZUID

Advies van de werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid aan het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Oud-Zuid m.b.t. verbetering van de toegankelijkheid van de Horeca-etablisementen in het Vondelpark.

1. Blauwe Theehuis (Vondelpark 5):

Beoordeling huidige toiletgroep*:

Ons standpunt luidt: Elke locatie een goede toegankelijke toiletgroep! De huidige damestoiletgroep is volstrekt ontoegankelijk. Het niveauverschil tussen terras en toiletgroepvloer is 50 mm, aanzienlijk meer dan het maximaal toegestane hoogteverschil van 20 mm. volgens het Handboek voor Toegankelijkheid. De vrije doorgang van de monumentale stalen kozijnen van de toegangsdeur bedraagt 84cm (Bouwbesluit min. 85 cm). Als voor dit probleem een adequate oplossing kan worden gevonden dan zou d.m.v. het samenvoegen van 3 toiletten 1 MIVA-toilet / baby verschoon ruimte kunnen worden gerealiseerd. In gesprek met de bedrijfsleider kwam naar voren dat dit een ongewenste situatie zou opleveren gezien de capaciteitsreductie die daardoor wordt veroorzaakt.

Zie foto's nummer: 68, 71 en 75.

Geraamde kosten voor het wijzigen van de toiletgroep ..... € 15.000.00

Wijkopbouwcentrum Vondelpark - Concertgebouwboulevard,
Hendrik Jacobszstraat 4-6, 1075 PD Amsterdam, Tel.: 662.82.37 Fax: 662.90.79
E: toegankelijkheid@wocvondelpark.nl W: <http://toegankelijkheid.wocvondelpark.nl>

Beoordeling huidige verticale toegankelijkheid:

De sparing in het betondek voor de houten buitentrapp naar de 1^e verdieping biedt wellicht de mogelijkheid om hier een lift te plaatsen waardoor het terras op de eerste verdieping bereikbaar wordt. We hebben geconstateerd dat de trap die naast het herentoilet omhoog gaat niet voldoende breed is om er een traplift in aan te brengen. De ruimte op de overloop en op de 1^e etage kan niet, of alleen ten koste van (te) veel, aanpasbaar gemaakt worden.

Wij doen het stadsdeel en ontwerpers de suggestie om t.p.v. de sparing in het betondek een lift aan te brengen in een glazen schacht- & kooiconstructie (zoals in de Philipsvleugel van het Rijksmuseum). Deze lift zou dan via een zelfde ovale sparing in de betonnen terrasvloer BG kunnen doorlopen naar niveau -1. Wij hebben n.l. geconstateerd dat het wel mogelijk is om een invalidentoilet te construeren op niveau BG (zie boven) maar dit zou ten koste gaan van tenminste 3 bestaande damestoiletten en in de zomerperiode tot ongewenste filevorming bij de toiletgroep leiden. Ons concept voorziet in een verbinding tussen de liftuitgang op niveau -1 en een ondergrondse toiletgroep gesitueerd tussen het terras en de erf afscheiding / talud naar de vijver. Met deze ontwerpogave wordt uitstraling beoogd zonder het monumentale karakter van het Blauwe Theehuis geweld aan te doen en wordt een succesmoment aan het oorspronkelijke karakteristieke ontwerp toegevoegd. Gebouwen die in eigendom zijn van het stadsdeel horen vanuit het perspectief van het goede voorbeeld, integraal toegankelijk te zijn. Het stadsdeel kan laten zien dat ze toegankelijkheid belangrijk vindt. Het is een kans om te laten zien dat er moeite, tijd en geld besteed wordt om openbare gebouwen goed toegankelijk te maken. Ook voor een efficiëntere bedrijfsvoering en om te voldoen aan de eisen die de ARBO-wet stelt is het wellicht ook wenselijk om de liftschacht te verbinden met de kelder en de 1^e verdieping. Met het realiseren van een toiletgroep die is aangepast aan de huidige eisen wordt tevens voldaan aan een sanitaire capaciteitsvraag die verder reikt dan die van bezoekers van het Blauwe Theehuis alleen. In afwachting van het realiseren van de hierboven geschetste situatie zou de portacabine t.o. de Muziekkoepeel tijdelijk kunnen worden (her)ingericht als een MIVA-toilet. Daarover hieronder meer.

* We beperken ons tot de damestoiletten omdat het herentoilet niet toegankelijk te maken is.

Zie foto's nummer: 2, 4, 8, 9, 72 en 82

Geraamde kosten voor het installeren van een lift	€ 100.000.00
Geraamde kosten voor een ondergrondse toiletgroep	€ 500.000.00

Beoordeling buitenruimte:

Wij hebben geconstateerd dat er al een goede oplossing is gevonden om de huidige hellingbaan die naar de ingang voert te verbreden en toegankelijker uit te voeren, conform Handboek voor Toegankelijkheid 5^e druk p. 150 – 151. We hebben over de toegang aan de nadere kant (zuidzijde) een additionele wens. In de zomer, als er veel van het terras gebruik wordt gemaakt, blijkt dat voor de juiste routing langs de uitgiftebalie de zuidelijke deur als ingang fungeert. De “omweg” via die noordelijke hellingbaan over het bomvolle “betonteras” naar de zomeringang zal juist in die periode problematisch zijn. Wij willen dus graag een tweede hellingbaan t.h.v. de zomeringang opdat mensen met een beperking ongehinderd en zonder daarvoor afhankelijk te zijn van anderen hun eigen consumpties kunnen bestellen.

Geraamde kosten 2° hellingbaan ..... pm

2. Portacabine t.h.v. Openluchttheater:

De drempelhoogte t.o.v. het plaatselijke straatniveau bedraagt maar liefst 24 cm. Hier is met een eenvoudige verhoging van de aanwezige stelconplaten en het aanleggen van een hellingbaan al veel winst te behalen. Omdat we geen toegang hebben tot deze portacabine, blijft vooralsnog onduidelijk of er zich nog een onneembare drempel achter de buitendeur bevindt. De dagmaat van de toegangsdeur(en) bedraagt 90 cm en is voor de toegankelijkheid acceptabel. Het geheel ziet er van buiten nogal oud en sjofel uit. Wij vragen ons af of de betreffende container nog niet is afgeschreven en aan vervanging toe is. Bij aanpassing van de huidige container zal –analoog aan de door ons aangeraden oplossing voor het Blauwe Theehuis- er door het samenvoegen van 2 of 3 toiletten ook hier een MIVA-toilet gerealiseerd kunnen worden. Als aanpassing van deze container mogelijk blijkt dan levert dit een grote multifunctionele toiletruimte op, die zowel kan functioneren als een MIVA-toilet als een baby verschoon ruimte. Wij kunnen ons voorstellen dat het verbeteren van deze portacabine of de vervanging ervan vele malen gemakkelijker is dan het realiseren van een ontwerpopgave t.b.v. de toiletgroep van het Blauwe Theehuis. Vandaar dat wij adviseren de toegankelijkheid van de portacabine met voortvarendheid ter hand te nemen om al deze zomer te kunnen beschikken over een goede (tijdelijke) toiletgroep. Ten gerieve van de bezoekers van het Blauwe Theehuis die gebruik zouden willen maken van het MIVA-toilet in de portacabine zou b.v. met de bedrijfsleider van het Blauwe Theehuis een medebeheercontract kunnen worden gesloten. Hij beschikt dan over de sleutel van de container en voegt daarmee tevens een publieksservice toe aan zijn etablissement.

Zie foto's nummer: 43

Geraamde kosten voor aanpassingen portacabine .....€ 7.000.00
Geraamde kosten voor het vervangen van de portacabine door een integraal toegankelijk exemplaar .....€ 20.000.00

3. Groot Melkhuis (Vondelpark 2)

A. Gewenste aanpassingen buitenruimte:

Tijdelijke maatregelen (eerste fase):

Samen met Jacques Willems (huurder/uitbater) en Quirijn Verhoog (ontwerper SDOZ) is de buitenruimte in ogenschouw genomen. Hoewel de toegankelijkheid in het seizoen 2009 volgens hen niets meer te wensen over zal laten, hebben wij er met klem op aangedrongen om toch voor deze zomer een aantal (niet kostbare) aanpassingen uit te voeren. Voor mensen met een beperking is dat van essentieel belang zijn om er zich happy te voelen en er zich zelfstandig te kunnen bewegen.

- Aan de zuidwest-hoek van het Groot Melkhuis zal er een tijdelijke hellingbaan worden gemaakt naar de deur van het uitgifte loket om het onoverbrugbare hoogte verschil te elimineren.
- Door het aanleggen van twee houten op- en af ritten aan de zelfde zuidwest-hoek wordt de toegankelijkheid van het nieuw aangelegde hard houten terras t.h.v. deze uitgiftebalie mogelijk gemaakt en kan men zich ook vandaar uit naar de speeltuin begeven.
- Door het aanbrengen van enkele “asfaltvliegen” kunnen tegelterrassen die nu nog ontoegankelijk zijn omdat de klinkers van het pad aan de zuidzijde pas in de tweede fase zullen worden aangelegd, ook deze zomer bereikbaar blijven voor mensen met een beperking.
- Aan de noordwestzijde van het Groot Melkhuis bevindt zich, daar waar de tegels overgaan in de grindverharding, een betonnen band die zo’n groot hoogteverschil (> 20 m/m) veroorzaakt dat daardoor de doorgankelijkheid voor mensen met een rolstoel, rollator of kinderwagen naar de speeltuin wordt belemmerd. Verlaging van de band en een deel van de tegels zodat een geleidelijke en comfortabele overgang ontstaat, heeft de voorkeur boven het aanbrengen van meer grind omdat dan om andere redenen de doorgankelijkheid weer wordt bemoeilijkt.

Zie foto’s nummer: 42

Geraamde kosten tijdelijke maatregelen .....€ 1.000.00

Permanente aanpassingen *(tweede fase):

- De hellingbaan naar het lounge terras aan het water t.h.v. de oostpunt van het Groot Melkhuis blijkt tijdens onze inspectie een onveilige situatie op te leveren voor mensen in een rolstoel die over een beperkte handfunctie beschikken. Niet alleen de hellingshoek is bediscussieerd (conform CROW 177/201) maar ook het creëren van een zogenaamde “ingekaderde ruimte”. Een deel van het veilige kader kan worden gerealiseerd door langs de waterzijde in een afscheiding te voorzien deels bestaande uit stevige plantenbakken deels uit een niet al te laag hekwerk. Deze aanpassing is alleen nodig aan het eind van de hellingbaan.
- Omdat voor blinden onvoldoende wordt gemarkeerd dat er abrupte hoogteverschillen zijn in het lounge terras en er bij dergelijke hoogteverschillen een zekere afscheiding hoort, wordt er door ons voorgesteld dit euvel op te vangen door het aanbrengen van een opstaande rand van tenminste 50 mm als tactiel waarschuwingssignaal. Quirijn Verhoog heeft aangegeven dat dit niet strijdig is met de uitgangspunten van het ontwerp.
- Het betreft hier slechts een aanvulling op de opmerkingen die al in een eerdere fase met de ontwerper zijn besproken en die deels zijn verwerkt in de bijgeleverde matrix

Zie foto's nummer: 38, 41, 44 en 45

Geraamde kosten voor aanvullende aanpassingen buitenruimte ..... pm

B. Toegangsdeuren:

Alle deuren in de gevel zullen moeten worden aangepast. Soms door ze geheel te vervangen en /of door ze te voorzien van een automatische deuropener.

- Zuidoostpunt (t.h.v. huidige ingang)
Aangezien er in de buitenruimte volgens de richtlijnen van het Handboek Toegankelijkheid een hellingbaan zal worden aangelegd, zal in de toekomst het toegangsniveau bepaald worden door het huidige vloerpeil van het Groot Melkhuis. Om de toegangsdeuren aan te passen aan de gewenste situatie zullen ze zodanig verlengd dienen te worden dat ze met de bovenlichten een geheel gaan vormen.

De functie van het kalf zal daardoor verdwijnen, maar voor het monumentale aanzien zal deze wel in de indeling van de deur terugkeren. De toegang heeft geen drempel!

Zie foto's nummer: 17, 28, 31 en 32

Geraamde kosten voor het vervangen van de beide deuren en het aanbrengen van een automatische deuropener: ...€ 7.500.00

Het zal een ontwerpogave zijn om de beperkt beschikbare buitenruimte zodanig in te richten dat ook nog rekening wordt gehouden met het principe dat het openen van een deur vanaf een hellingbaan als zeer onwenselijk wordt beschouwd. De vrije doorgang van deze deur is zodanig krap bemeten (nl. 84 cm) dat beide deuren gebruikt moeten kunnen worden. Ze zullen gelijktijdig automatisch geopend moeten kunnen worden zonder dat het wachtende publiek door de opengaande deur wordt gehinderd. Of er komen twee deuren van ongelijke breedte met één groter draaiend deel en een semi-vast deel. De aanvraagknop dient dan ook op enige afstand van de deuren op een voor ieder herkenbaar plaats en op de goede hoogte (of én hoog én laag) te worden aangebracht.

- Zuidwestpunt (toegang uitgiftebalie)
Aangezien er in de buitenruimte volgens de richtlijnen van het Handboek Toegankelijkheid een hellingbaan zal worden aangelegd, zal in de toekomst het toegangsniveau bepaald worden het huidige vloerpeil van het Groot Melkhuis. Om de toegangsdeur aan te passen aan de gewenste situatie zal deze zodanig verlengd dienen te worden dat ze met het bovenlicht een geheel gaat vormen. De functie van het kalf zal daardoor verdwijnen, maar ter wille van het monumentale aanzien zal deze wel (als rudiment) in de indeling van de deur terugkeren. De toegang heeft geen drempel! De huidige toegangsdeur heeft een dagmaat van 85 cm en is daardoor minder geschikt, maar niet ongeschikt voor rolstoelgebruikers. Omdat deze deur echter in de nieuwe situatie als uitgang zal worden gebruikt kan er binnen voldoende gemanoeuvreed worden om zonder kleerscheuren de deur te passeren. De aanvraagknop voor de automatische deuropener dient op enige afstand van de deuren op een voor ieder herkenbaar plaats en op de goede hoogte (of én hoog én laag) te worden aangebracht.

Zie foto's nummer: 39 en 48

Geraamde kosten voor het vervangen van deze deur het aanbrengen van een automatische deuropener .....€ 4.500.00

- Noordwestpunt (nu afgesloten deurpartij)

Aangezien er in de buitenruimte volgens de richtlijnen van het Handboek Toegankelijkheid een hellingbaan zal worden aangelegd, zal in de toekomst het toegangsniveau bepaald worden het huidige vloerpeil van het Groot Melkhuis. Om de toegangsdeuren aan te passen aan de voorgeschreven hoogte zullen ook deze deuren waarschijnlijk zo moeten worden aangepast (analoog aan de deur bij de zuidpunt) zodat ze met de bovenlichten een geheel gaan vormen. De functie van het kalf zal daardoor verdwijnen, maar ter wille van het monumentale aanzien zal deze wel in de indeling van de deur terugkeren. De toegang heeft geen drempel! Omdat het hier de toekomstige entree van de uitgiftebalie betreft zal het een ontwerpogave zijn om de beperkt beschikbare buitenruimte zodanig in te richten dat ook nog rekening wordt gehouden met het principe dat een toegang vanaf een hellingbaan als zeer onwenselijk wordt beschouwd. De dagmaat van deze deur is zodanig krap bemeten dat eigenlijk beide deuren gebruikt moeten kunnen worden. Ze zullen gelijktijdig automatisch geopend moeten kunnen worden zonder dat het wachtende publiek door de opengaande deur wordt gehinderd. De aanvraagknop dient dan ook op enige afstand van de deuren op een voor ieder herkenbaar plaats en op de goede hoogte (of én hoog én laag) te worden aangebracht.

Zie foto's nummer:

Geraamde kosten voor het vervangen van de beide deuren en het aanbrengen van een automatische deuropener: ....€ 7.500.00

- Noordzijde (toegang tot o.a. MIVA-toilet)

Aangezien er in de buitenruimte volgens de richtlijnen van het Handboek Toegankelijkheid een hellingbaan zal worden aangelegd, zal in de toekomst het toegangsniveau bepaald worden het huidige vloerpeil van het Groot Melkhuis. De toegang heeft geen drempel! De deurhoogte hoeft niet te worden aangepast, maar aangezien er per deur slechts een doorgang is van 79 cm zal ook hier een automatische deuropener voor beide deuren nodig zijn. De aanvraagknop dient dan ook op enige afstand van de deuren op een voor ieder herkenbaar plaats en op de goede hoogte (of én hoog én laag) te worden aangebracht.

Zie foto's nummer: 11, 20, 23 en 46

Geraamde kosten voor het vervangen van de beide deuren en het aanbrengen van een automatische deuropener ... .€ 7.500.00

- Noordoostpunt (nooduitgang?)
Deze deur zal volgens opgave niet worden aangepast.

4. Pannenkoekhuis en Vondeltuिन (Vondelpark 7)

Hoewel het ons spijt dat tengevolge een lopende civielrechtelijke procedure ingrijpende toegankelijkheids aanpassingen in het gebouw van het Pannenkoekhuis niet verwezenlijkt kunnen worden, adviseren wij u met klem de geadviseerde aanpassingen in het buitenterrein (zie Matrix) wel uit te voeren aangezien alle bezoekers en vooral mensen met een beperking daarbij gebaat zijn.

Marja Vermeulen,
Melanie Peterman,
Guus Braam,
Joris Marsman.

Amsterdam Oud Zuid, 8 april 2008